

Anmeldelser.

1. **R**evue de droit international et de législation comparée, organe de l'Institut de droit international, publiée par M. M. Asser (Amsterdam), G. Rolin-Jaequemyns (Gand) et J. Westlake (Londres). 6^me année. 1874.
2. Archives de droit international et de législation comparée, publiées par M. M. Asser, Rolin-Jaequemyns et Westlake. 1^{ère} année. 1874.

En Samling Hefter af de to ovennævnte statsvidenskabelige (særlig folkeretlige) Tidsskrifter er af Hovedredaktøren, Rolin-Jaequemyns, blevet tilsendt os. Idet vi ønske, at der maa blive skænket disse Tidsskrifter, hvoraf det ene er et sex Aar, det andet et kun ét Aar gammelt Foretagende, den Opmærksomhed, de fortjene, skulle vi kortelig gjøre Rede for det Formaal, de have sat sig.

Det yngste («Archives») er for Størstedelen, men dog ikke udelukkende, en Samling af Dokumenter og Aktstykker. Dels findes her optaget de i de forskjellige Lande i de sidste Aar udkomne Love af mere almindelig Interesse, dels en Række Traktater og Overenskomster af international Karakter (international Voldgift, Fredstraktater, Handels- og Søfartstraktater, Udleveringstraktater, Traktater om Mønt-, Maal- og Vægtfællesskab, den internationale Meterkommission, Traktater om det internationale Kommunikationsvæsen, St. Gothardbanen f. Ex., osv. osv.)

Det ældre Tidsskrift («Revue» etc.) indeholder derimod navnlig selvstændige Afhandlinger, skrevne af Forfattere fra alle

Anmeldelser.

1. **R**evue de droit international et de législation comparée, organe de l'Institut de droit international, publiée par M. M. Asser (Amsterdam), G. Rolin-Jaequemyns (Gand) et J. Westlake (Londres). 6^me année. 1874.
2. Archives de droit international et de législation comparée, publiées par M. M. Asser, Rolin-Jaequemyns et Westlake. 1^{ère} année. 1874.

En Samling Hefter af de to ovennævnte statsvidenskabelige (særlig folkeretlige) Tidsskrifter er af Hovedredaktøren, Rolin-Jaequemyns, blevet tilsendt os. Idet vi ønske, at der maa blive skænket disse Tidsskrifter, hvoraf det ene er et sex Aar, det andet et kun ét Aar gammelt Foretagende, den Opmærksomhed, de fortjene, skulle vi kortelig gjøre Rede for det Formaal, de have sat sig.

Det yngste («Archives») er for Størstedelen, men dog ikke udelukkende, en Samling af Dokumenter og Aktstykker. Dels findes her optaget de i de forskjellige Lande i de sidste Aar udkomne Love af mere almindelig Interesse, dels en Række Traktater og Overenskomster af international Karakter (international Voldgift, Fredstraktater, Handels- og Søfartstraktater, Udleveringstraktater, Traktater om Mønt-, Maal- og Vægtfællesskab, den internationale Meterkommission, Traktater om det internationale Kommunikationsvæsen, St. Gothardbanen f. Ex., osv. osv.)

Det ældre Tidsskrift («Revue» etc.) indeholder derimod navnlig selvstændige Afhandlinger, skrevne af Forfattere fra alle

forskjellige Lande. Saaledes findes en Artikel af Hippert (Bryssel) om «Self-Government», af Genferprofessoren Brocher om Vexelretten, af Legationsraad Kusserow (Berlin) om den neutrale Regerings Pligter, af Lawrence (Newport) om den internationale Voldgifts Historie osv. osv. Indholdslisten frembyder en særdeles rig Afvexling baade hvad Emner og Forfatternavne angaar. Fremdeles findes der mindre Meddelelser om, hvad internationalt Nyt der fremkommer paa det politiske og økonomiske Omraade. Endvidere gives der udførlige bibliografiske Oversigter. Særlig Betydning har Tidsskriftet endelig derved, at det virker som Organ for «l'Institut de droit international». Det kæmper for dette Selskabs Ideer; det giver Referater af dets Forhandlinger, og det indeholder en Række Meddelelser, Selskabet vedrørende. Det er netop i dets Egenskab af Organ for det nysnævnte «Institut», at vi ønske at henlede Opmærksomheden paa det.

Det saakaldte *Institut de droit international* er den nyeste eller i alt Fald en af de nyeste Former for de talrige, men hidtil resultatløse Bestræbelser for at gjøre Ende paa den bestaaende lovløse Tilstand Nationerne imellem. Det bruger de til dets Raadighed staaende Midler for at den permanente Krigsfod, hvorpaa Nationerne nu leve, maa blive afløst af en med Fornuften og Moralen mere stemmende Orden, og det gjør, hvad Videnskaben kan gjøre, for at Retfærdighedens og Menneskelighedens Principer (— ikke, som nu, den raa Magt —) maa herske i Forholdet mellem Nationerne, ikke mindre end i Forholdet mellem Individerne. Forsaaavidt ligner Selskabet de Fredssamfund, hvoraf der siden Abbeden af Saint-Pierres Dage er fremstaaet saa mange under de forskjelligste Former. Men om det end, hvad Maalet angaar, har Berøringspunkter med dem, ere Midlerne af en hel forskjellig Art. Det er ikke en saadan politisk Agitationsforening som Amand Göggs «internationale Freds- og Frihedsliga», der i sin Tid blandt sine Koryfæer talte Garibaldi, Victor Hugo, Edg. Quinet, Odgers, Naquet, Bakounin og lignende mere eller mindre røde Demokrater. Men ligesaa langt som «Institutet» holder sig fra den nævnte «Ligas» højst krigerske Maade at virke for Freden paa,

ligesaa langt som det er fra at anbefale Victor Hugos Middel: den «sidste store Krig», — ligesaa langt holder det sig fra forskjellige andre Fredssamfunds Sukkervands-Filantropi. Det saakaldte «Institut» er hverken nogen politisk Forening eller nogen blot filantropisk¹: det er et rent videnskabeligt Selskab.

Som Selskabets Ophavsmand maa betragtes G. Rolin-Jaequemyns, en højt begavet og sjelden kundskabsrig belgisk Forfatter. Det grundlagdes i September 1873 paa en Sammenkomst i Gent, hvor Statutterne vedtoges. Dets Formaal er ad ren videnskabelig Vej at arbejde for Folkerettens Udvikling. Men det stiler ikke imod den «evige Fred». Ja, nogle af dets Medlemmer have endog kun sluttet sig til Selskabet paa den udtrykkelige Betingelse, at al Tale om Muligheden af at virkeliggjøre den evige Fred og al ubetinget Fordømmelse af Krigen skal være udelukket fra Selskabets Forhandlinger. «Det har aldrig», siger Besobrasoff i sin Beretning om Institutet til det kejserlige Videnskabernes [Akademi i St. Petersborg, «været i Stifternes Tanke, at Selskabet skulde faa en afgjørende Magt imellem de mægtige historiske Elementer, hvoraf Krigene opstaa; de ønske blot at arbejde paa Udviklingen af og paa at fastslaa Retsprinciper, der kunne virke til at bevare fredelige Forhold imellem Folkene og til at bringe mere Menneskelighed ind i de krigsførende Magters gjensidige Forhold.» Og i en Artikel af Bluntschli i «die Gegenwart», hvoraf der ogsaa findes et Uddrag i Tidsskriftet, hedder det: «Institutet har ikke Magt til og gjør heller ikke Fordring paa ved Tvangsforholdsregler at kunne sikre Overholdelsen af de Menneskelighedens Love, der forbinde alle Stater. Institutet vil heller ikke kunne beskytte Verden mod ødelæggende Krige. Men det er ikke desmindre vist, at Folkeretten er en af de sikreste Garantier for fredelige Forhold mellem Folkene, og at den i en betydelig Grad mildner Krigens Onder og Farer. Idet Institutet bestræber sig for at fjerne de Tvivl, der findes med Hensyn til den nærværende Folkeret; idet det gjør sig til offentligt Organ for de juridiske Sandheder, som Menneskeheden anerkjender som nødvendige Betingelser for dens Velvære; idet det søger at klare

og udjevne Uoverensstemmelserne mellem Nationerne ved at udtale sin upartiske Mening om Ret og Uret; idet det endelig ved Udviklingen af den internationale Ret virker for Freden og Alles Fremskridt, — opfylder det en høj og hellig Mission i Menneskehedens Tjeneste. Det er derfor, at det er blevet stiftet. Det er i denne Aand, at det vil arbejde. Det er i dette Øjemed, at det trænger til, og at det ønsker den offentlige Menings Støtte.»

I September 1874 afholdtes i Genève den første større Sammenkomst («Kongres» maa den dog ikke kaldes), der dog nærmest var privat, omend nogle af Pressens Repræsentanter og enkelte andre Udenforstaaende vare indbudte. Nogle Ord om denne Sammenkomst og om de Emner, der diskuteredes dér, vil give en Forestilling om den Aand, der besjæler Foreningen, og om de Punkter, mod hvilke den særlig retter sin Opmærksomhed.

Det første Punkt, der diskuteredes, var et Forslag om Ordningen af internationale Voldgiftsdomstole. Diskussionen herom varede flere Dage; men desuagtet, og uagtet saavel Indlederen Dr. Goldschmidt — tidligere Professor i Heidelberg, nu Medlem af den øverste Handelsret i Leipzig — som de øvrige Medlemmer mødte omhyggelig forberedte, vedtoges der intet endeligt Forslag, men det besluttedes at tage Sagen for igjen paa næste Møde (der vil blive afholdt i Aar den 25 August og følgende Dage i Haag). Dette vidner noksom om den Alvor, hvormed Spørgsmaalene behandledes. At utopiske Anskuelser just heller ikke gjorde sig stærkt gjældende, derom vidner den Bestemthed, hvormed Indlederen hævdede, at den internationale Voldgift kun kunde faa en meget begrænset Anvendelse; «thi», siger han, «det er vanskeligt at tænke sig, at suveræne Stater, især hvis det er Stormagter, nogensinde skulde gaa ind paa i Forvejen og i alle mulige Stridspunkter at bøje sig for en Voldgiftsdomstols Kjendelser. Politiske Stridigheder af sammensat Natur, der skyldes Spørgsmaal om Nationaliteten, om Lighed i Rettigheder eller om Overmagt, saadanne Stridigheder, der ikke saa meget ere Retsspørgsmaal som Magtspørgsmaal, ville altid unddrage sig en slig Afgjørelses-

maade. Aldrig ville Stater, der have nogen Modstandskraft, bøje sig for en Dommer, naar det gjælder deres højeste Interesser eller dem, de betragte som saadanne. Imod disse Interesser og mod de Lidenskaber, de vække, ville de mest velmente Bestræbelser altid nødvendigvis strande. Ingen Voldgiftsdomstol vilde have kunnet forebygge de hundredaarige Kampe mellem England og Frankrig om de engelske Fordringer paa Dele af det franske Territorium eller Kampen mellem Frankrig og Østerrig-Spanien om Overherredømmet i Italien eller Kampen mellem Hollænderne og Spanierne eller Trediveaarskrigen eller den østerrig-italienske Krig eller den preussisk-østerrigske eller den fransk-tyske eller den amerikanske. Hverken Luüvig ü. Fjortende eller Napoleon d. Første vilde nogensinde have samtykket i at lade deres Fordringer paa et Verdensherredømme afgjøre ved Voldgift. Og hvis man vil undersøge de Exempler paa international Voldgift til forskjellige Tider, som fremhæves af forskjellige Forfattere, vil man se, at det dér drejer sig om Stridigheder, der kunde afgjøres ved en Retskjendelse, fordi det omstridte Punkt var nøjagtig afgrænset og kunde afgjøres efter Retsvidenskabens Principer. Dette er særlig Tilfældet med de vigtige engelsk-amerikanske Overenskomster om Alabama- og San-Juan-Sagen. I intet af disse Tilfælde stod Nationens Livsinteresser paa Spil. — Men man maa dog ikke overse, at de store Konflikter inellem Nationerne sjelden med ét Slag træde frem i deres fulde Styrke. I Almindelighed have de Spirer, der oprindeligt vare smaa og lidet betydende, men som modnes og gradvis udvikle sig, indtil de blive truende for Freden. Det er derfor meget muligt, at en Mægling eller en Voldgiftskjendelse, der sker i rette Tid, kan forhindre Uenigheden i at forværre sig.» Det vil dog forhaabenlig indrømmes, at Voldgiftsretten saaledes opfattet ikke er noget saa forfærdeligt Fantasteri. — Dr. Goldschmidts Afhandling findes, ligesom de øvrige indledende Afhandlinger, optaget i Foreningens Tidsskrift *in extenso*. Forhandlingerne findes refererede.

Det næste Diskussionsemne var Washington-Traktatens (Alabama-Sagens) tre Regler om en neutral Regerings Pligter. Der forelaa her bl. A. en meget udførlig, grundig Afhandling

af Carlos Calvo. Ogsaa dette Spørgsmaal fremkaldte en meget omhyggelig Diskussion. — Fremdeles diskuteredes: «Nytten af, under Form af en eller flere internationale Traktater, at gjøre et vist Antal almindelige Regler af den internationale Privatret obligatoriske for alle Stater, for at sikre en ensartet Afgjørelse af Uoverensstemmelser mellem de forskjellige civile og kriminelle Lovgivninger.» — Endelig gaves forskjellige Meddelelser, saaledes af Bluntschli om Kongressen i Bryssel, af de Parieu om Møntkonferencen i Paris 1874 og om Bestræbelserne for et universelt Møntsystem.

Men hvad er det for Mænd, af hvem det omtalte «Institut» bestaar? vil man spørge. Det er Mænd, hvis Navne yde al ønskelig Garanti for, at Selskabet vil repræsentere Videnskaben paa den værdigste Maade. Vi anføre nedenfor nogle af disse Navne, idet vi forudskikke den Bemærkning, at Selskabet strengt holder paa sin ikke-officielle, sin nevrtrale og internationale Karakter, af hvilken Grund, i Følge Statutterne, tjenstgjørende Diplomater ikke optages til Medlemmer, ligesom det ogsaa er fastsat, at en enkelt Stats Repræsentanter ikke maa udgjøre mere end en Femtedel af det samlede Tal. Dette er stærkt begrænset: foreløbig er det fastsat, at de «effektive Medlemmers» Tal ikke maa overskride et Maximum af 50.

Institutets Præsident er den italienske Deputerede Kommandør P. S. Mancini, forhenværende Minister, nu Professor ved Universitetet i Rom. (Han har i det italienske Parlament virket for Institutets Ideer ved at indbringe et Forslag om, at Regeringen, forsaavidt det staar i dens Magt, skal virke hen til, at Voldgift kan blive et anerkjendt og hyppigt Middel til i Overensstemmelse med Relfærdigheden at afgjøre internationale Stridigheder i Spørgsmaal, hvor det overhovedet er muligt at anvende Voldgift, og at der i fremtidige Traktater skal optages Bestemmelser herom, — et Forslag, der, efter at Udenrigsministeren Visconti-Venosta havde erklæret sin Tilslutning til det, enstemmig vedtoges.) Vicepræsidenter ere Bluntschli og E. de Parieu. Som Generalsekretær fungerer Rolin-Jacquemyns. Af andre Belgiere skal her eksempelvis nævnes Emile de Laveleye. Af Franskmænd: Drouyn de Lhuys. Af Italienerne:

Greverne Sclopis og Mamiani, Professorerne Pasquale Fiore, Pierantoni, Esperson og Vidari. Af Tyskere: Professorerne v. Bar, Ahrens, v. Holtzendorff og Heffter. Af Østerrigere: Professorerne L. Stein og Neumann. Af Englændere: Sir Travers Twiss og Westlake. Af Amerikanere: Washburn og Lawrence. Af Hollændere: Prof. Asser. Af Schweizere: Gustave Moynier. Af Sydamerikanere: Carlos Calvo, fh. Perus Gesandt i Paris. Af Russere: Professorerne Bulmering og F. Martens. Af Svenskere: Højesteretsassessorerne Olivecrona og Naumann. Af Normænd: Professor Aschehoug. Af Danske findes derimod Ingen. Imidlertid turde det dog være, at heller ikke danske Videnskabsmænd behøvede at rødme ved Tanken om at slutte sig til et Samfund, der tæller Mænd som de ovennævnte i sin Midte, et Samfund, om hvilket Besobrasoff siger i den alt citerede Beretning, at «om det end fremtræder under en beskeden Form, er det dog muligt, at Fremtiden har forbeholdt det en betydningsfuld Plads ikke blot i den folkeretlige Videnskabs Historie, men ogsaa i den civiliserede internationale Praxis».

A. P.
